

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

28.08.2018 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

„За истината“

✓ Търговският регистър вече работи

Работата на Търговския регистър и Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел е възстановена напълно след срива на 10 август.

Заради безпрецедентния му срив оставка подаде изпълнителният директор на агенцията Зорница Даскалова, а мястото ѝ зае Габриела Козарева.

Регистърът спря работа на 10 август. **Тогава адвокат Трифон Трифонов, представител на Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ) посъветва бизнеса да не прави сделки докато Търговският регистър е все още блокиран. „За годините, в които действа регистъра, е имало проблеми, но никога не е имало прекъсване за толкова дълго време“, коментира той.**

Първоначално от агенцията съобщи, че достъпът до регистъра е блокиран поради технически проблеми, но се очаква те да бъдат отстранени в рамките на 8 часа. В последствие срокът за възобновяване на работата беше променен на 15 август. Последно работата на регистъра бе напълно възстановена вчера.

Търговският регистър съдържа цялата информация за търговските фирми, фондациите, сдруженията и учредените залози. Всеки търговец – едноличен, дружество или кооперация, има профил, в който е публикувана информация за търговското му наименование, адрес на управление, представители, собственици, клонове, залози или запори върху дялове и т.н. В регистъра се съдържат още учредителните актове на дружествата и годишните финансови отчети, както и всички документи, въз основа на които е извършено или отказано вписване на обстоятелство.

Важни обществено-икономически и политически теми

Банкеръ Daily

✓ Увеличаването на цената на петрола ще доведе до ново поскъпване на природния газ

От октомври парното и топлата вода ще поскъпнат заради повишение на цената на природния газ. За съжаление обаче цената на петрола Brent, от която следва, съгласно договора с Газпром, определянето на цената на природния газ у нас, се задържа и даже се увеличи. В момента е някъде 84,60 долара за барел. През тези три месеца тя продължи да се увеличава и това ще доведе до ново увеличение на цената на природния газ. Това коментира енергийният експерт Еленко Божков пред БНР.

Но дали ще се задържи в рамките на тези 15%, които прогнозира „Булгаргаз“ и се потвърждават неформално от КЕВР, предстои да видим.

Божков изрази опасение, че е възможно увеличението да не е с 15% а между 23 – 25%, тъй като възможностите за задържане на цените са изчерпани. Той очаква и топлинната енергия и топлата вода да поскъпнат с около 10%.

„Освен това, задължително ще се увеличи и такса „задължения към обществото“ - една от определящите крайната цена на електрическата енергия за битовите потребители и за бизнеса“.

Той припомни, че през април 2016 г. ЕК е предложила, а Газпром е приел да има преразглеждане на начина на определяне на цените за някои държави от Източна и Средна Европа, сред които и България. Липсва обаче прозрачност за хода на преговорите.

"За да бъде електроенергията по-евтина, ключово е да бъдат прекратени договорите с американските централи", обясни той.

✓ Облеклото, медицинските услуги, образованието са най-евтини у нас от целия ЕС

България се оказва най-евтината страна в ЕС за широк кръг от стоки, услуги и храни. Това отчита анализ на Евростат, цитиран от БТА, за нивата на цените на потребителските стоки и услуги в Евросъюза през 2017 г. Страната ни е с най-нисък тотален показател за всички потребителски стоки и услуги в Евросъюза с индекс от 44, при среден индекс от 100 пункта за ЕС-28.

Страните в ЕС с най-високи индекси за скъпи потребителски стоки и услуги са Дания и Люксембург – и двете с по 141 пункта, тоест с 41 пункта над средното за ЕС.

Страната ни е с най-ниски цени за алкохол, вино, бира, цигари и тютюневи изделия – индекс от 56 при среден показател 100 пункта за ЕС. Най-евтини отново у нас са облеклото, обувките, както и всякакви аксесоари, свързани с мъжкото и дамско

облекло – 78 пункта /при 100 за ЕС/. Поддръжката на дома с отопление, електричество, вода, както и други домакински услуги отново е най-евтина у нас – 30 пункта при 100 за ЕС. Медицинските продукти, лекарствата, здравните и дентални услуги са най-евтини у нас в рамките на целия Евросъюз – 29 пункта при 100 за ЕС. Продуктите за леки автомобили, горивата, транспортните услуги и т.н. отново са най-евтини у нас – 66 пункта при 100 за ЕС. Образованието (от основно до висше) и всички свързани с него такси и учебници са най-евтини у нас сред 28-те членки на ЕС – 25 пункта при среден показател от 100. Разходите за ресторанти, кафенета, барове, хотели и други развлечения отново са най-ниски у нас – 45 пункта при 100 за ЕС.

През 2017 г. Дания е най-скъпата държава-членка за ресторанти и хотели – 50 на сто над средното за ЕС, храна – отново 50 на сто над средното за ЕС, за отдих и култура – 48 на сто над 100 за ЕС.

Ирландия е най-скъпата държава-членка за алкохолни напитки и тютюневи изделия – 74 на сто над средното за ЕС. Люксембург е държавата с най-високи разходи за жилища, вода, електричество и газ – 63 на сто над 100-те пункта за ЕС.

Гърция е най-скъпата държава в областта "комуникации" – 54 на сто над средното за ЕС. Швеция е с най-високи цени в областта на "конфекцията, дрехите и обувките" – 34 на сто над средното ниво в ЕС.

Освен България, която държи лидерството за най-ниски цени в широк диапазон потребителски стоки и услуги, най-ниски са цените на плодовете, зеленчуците и безалкохолните напитки в Румъния – 62 пункта при 100 за ЕС (по този показател страната ни има 73 пункта).

Най-евтината страна за комуникации, пощенски услуги, телефонни и мобилни разговори е Полша – 45 пункта (при 65 за България).

От друга гледна точка обаче страните с най-ниски ценови показатели на стоки и услуги, като Румъния и България, отчитат и най-високи показатели за хора, живеещи в риск от бедност и социално изключване (40% за България и 38% за Румъния). В най-скъпите държави на ЕС Дания и Люксембург обаче е най-нисък и ръстът на хората в риск от бедност – едва 16 на сто, отчита Евростат.

"Капитал"

✓ БНБ понижи прогнозата си за икономическия растеж през 2018 г.

Експертите залагат на 3.9% увеличение на БВП, докато през декември очакванията бяха за 4.2%

Централната банка ревизира надолу очакванията си за българската икономика през 2018 г. Докато през декември експертите заложиха на растеж на брутния вътрешен продукт от 4.2%, сега нагласите са за 3.9%, основно заради по-висок от очаквания внос. Двигатели на икономиката са инвестициите в страната и потреблението на домакинствата, което ще се отрази и на покупките на чужди стоки. Очакванията са износът да ускори темпа си на растеж, но по-умерено спрямо вноса, в резултат на което отрицателният принос на нетния експорт ще се увеличи в сравнение с миналата година. Същевременно увеличението на цените в страната ще се ускори. Това става ясно от последната макроикономическа прогноза на БНБ, публикувана миналата седмица.

През следващите две години икономическият растеж ще се запази около 4% според оценките на банката, като вътрешното търсене ще остане основната движеща сила. В по-дългосрочен план обаче има няколко предизвикателства, сред които демографията в страната - застаряването и спадът на населението се очаква да забавят частното потребление.

Основните двигатели са вътрешни

Според прогнозата на БНБ икономическият растеж в България ще се ускори до 3.9% през 2018 г. след отчетения темп от 3.6% миналата година. Двата големи двигателя са потреблението на домакинствата и инвестициите. Принос към растежа на потреблението има пазарът на труда - повече хора се включват и намират работа, безработицата намалява, а заетостта се увеличава, посочват експертите в доклада си.

В същото време обаче в последните данни за пазара на труда, публикувани от НСИ след прогнозата на БНБ, светват сигнални лампички. Статистиката показва подобрене, но не защото в икономиката като цяло се разкриват нови работни места, а заради намаляващ брой на икономически активното население в страната. Според икономисти пикът при икономическата активност на населението е достигнат и вече няма много резерви за включване на нови хора на пазара на труда.

Сигналите по отношение на инвестициите са окуражаващи. БНБ посочва положителните нагласи на фирмите, силното търсене на стоки и услуги и високото натоварване на производствените мощности като причина да се очакват по-високи частни инвестиции тази година. Капиталовложенията от страна на държавата също ще нарастват до 2020 г. в резултат на усвояването на европейски средства.

Несигурната външна търговия

Положителните тенденции на пазара на труда водят до повишена популателна способност на домакинствата, което е видимо и в растежа на вносните стоки. Търсенето на български стоки и услуги в чужбина също ще се повишава, но по-умерено - докато при износа на услуги се очаква ускорение, при стоките нагласите са за забавяне на растежа. Причината е прогнозираният по-нисък растеж в страните от ЕС, които представляват две трети от пазара на българския износ.

Този сценарий обаче не включва потенциалното ескалиране на търговските конфликти по света след въведените в началото на юни външнотърговски мерки от страна на САЩ, отбелязват експертите. Това е и един от рисковете пред прогнозата за икономиката - несигурността, свързана с търговската политика на САЩ. Друг фактор е заплахата за растежа на "някои важни за България търговски партньори", като тук вероятно се визира Турция, която е най-големият пазар за български стоки сред държавите извън ЕС.

Очаквайте инфлация

Нагласите за потребителските цени са за повишение и ускорение на темпа на растеж тази година в резултат на външни фактори, като поскъпването на петрола на международните пазари. По отношение на черното злато обаче от банката залагат на стабилизиране на цените през следващите две години заради очаквано увеличение на предлагането.

Базисната инфлация, която изключва енергийните стоки и храните, също плавно ще се повишава, основно заради цените на услугите. БНБ ревизира нагоре очакванията си за инфлацията в страната с 0.7 пр. п. до 2.6% през 2018 г. според европейския Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ). Българският показател за инфлацията обаче (ИПЦ) вероятно ще надвиши това ниво, тъй като тежестта на енергийните стоки и храните е по-голяма.

От банката обаче отбелязват, че прогнозата е изготвена преди обявеното от КЕВР решение за повишение на цените на газоснабдяването, електро- и топлоенергията. Това означава, че инфлацията може да надвиши сегашните оценки.

Лихвите се запазват

Нагласите на банката по отношение на кредитната активност са тя да се засилва тази година, основно заради заемите за домакинства. През 2019 и 2020 пък бизнес кредитите ще ги задминат в резултат на изплащането на заеми по програмата за саниране. Лихвите по кредитите в България следват европейските, като тук очакванията на БНБ са ниските нива да се запазят тази година, а през 2019 и 2020 г. леко да се повишат.

Външните рискове пред икономиката

По отношение на външната среда, риск представляват цените на петрола. БНБ прогнозира стабилизиране на цените през 2019-2020 г., но ако очакваното предлагане на суровината е под търсенето или се влоши геополитическата среда в света, цените ще се повишат, което ще ускори инфлацията и в България. Търговската политика на САЩ също внася значителна доза несигурност за световната търговия, като ефектът в страната ще бъде усетен в случай, че бъдат засегнати държавите от ЕС. Предизвикателство пред българския експорт е и оттеглянето на Великобритания от съюза.

✓ Централна и Източна Европа: Много работа и малко хора

Недостигът на работна ръка в региона може да забави икономиката и затова са нужни спешни мерки, предупреждава Colliers

Динамичният икономически растеж и бързото секторно развитие обикновено се възприемат като добра новина. В комбинация с ниска безработица и високи нива на емиграция обаче се създават перфектни условия за липса на работна ръка. Именно пред този проблем са изправени държавите от региона Централна и Източна Европа - 6 (Полша, Чехия, Словакия, Унгария, Румъния и България), сочи нов доклад на консултантската агенция Colliers International. Според Марк Робинсон, автор на доклада, липсата на кадри може да има сериозни последствия – отлив на инвеститорски интерес, ограничен растеж или дори рецесия. Но катастрофата може да бъде избегната, смята Робинсон.

Какви са решенията

В доклад на Colliers от 2017 г. Робинсон твърди, че подобряването на стандарта на живот в държавите от ЦИЕ в комбинация с няколко други фактора може да доведе до завръщане на емигрантите от региона. Според нови изчисления на Colliers, ако заплатите в региона продължат да растат със същите темпове, до 2021 г. над 400 хил. емигранти могат да се завърнат в родните си държави.

Втората възможност за разрешаване на проблема е насърчаване на имиграция от други държави. По време на конференцията "Среща на бизнеса с правителството", която "Капитал" организира в началото на тази година, Робинсон заяви, че България има запас от близо 200 хил. души, които могат да бъдат привлечени в страната.

"Наличието на чужденци за пръв път е толкова видимо в региона", се отбелязва в доклада. Според данните на Colliers през 2017 г. в България 2.2% от населението са били чужденци, в Румъния – 2%, в Унгария – 5%, в Словакия – 3.4%, в Чехия – 7.1%, а в Полша – 1.8%. Запасът за ЦИЕ-6 се крие основно в държавите на изток, както и бившите съветски републики, твърдят от Colliers.

Като трета възможност от Colliers определят повишаването на качеството на труда чрез инвестиции в образователни и обучителни програми. "Държавите от ЦИЕ-6 имат едни от най-ниските дялове на завършили висше образование за Европейския съюз (ЕС)", се казва в доклада, но се отбелязва, че между ръста на брутния вътрешен продукт (БВП) и процента на заетите с висше образование се наблюдава корелация.

Четвъртият вариант е увеличаване на заетостта на населението на възраст между 15 и 64 години. В доклада се отбелязва, че през последните 15 години както ЕС, така и ЦИЕ-6 са отбелязали успех в политиките за увеличение на коефициентите на заетост. "Ако благоприятната за търговците среда и инвестициите в инфраструктура се задържат, държавите от ЦИЕ-6 могат да подобрят коефициентите още повече през следващите години", пише още в текста.

Автоматизацията на работните процеси и по-кратка работна седмица са петият вариант за подобрене на пазара на труда. "Автоматизацията подобрява продуктивността, като премахва работници. Пазарите с недостиг на работна ръка трябва да насърчават инвестициите в автоматизация", отбелязва докладът. От друга страна, по-кратката работна седмица може да подобри продуктивността, като също така увеличи запаса от работна ръка, тъй като все повече хора избират да имат повече от една работа.

А ако правителствата в региона не успеят да адресират проблема, естествените процеси ще го направят. Според този сценарий заплатите ще се повишат в резултат на липсата на работна ръка, това ще насърчи инфлацията, банките ще вдигнат лихвения процент, икономическата активност ще се забави, а това ще предизвика рецесия.

[Агенция „Монитор“](#)

✓ „Булгартрансгаз“ започва ремонти в София

Във връзка с публикувана информация относно временното преустановяване на подаването на природен газ към стопанските клиенти в няколко столични квартала, „Булгартрансгаз“ ЕАД внася следните уточнения:

Съгласно ремонтната програма на „Булгартрансгаз“ ЕАД за 2018 г. от 07:00 часа на 29.08.2018 г. до 07:00 часа на 31.08.2018 г. ще се извършат планови ремонтни дейности на технологичните съоръжения при ГРС- 4 София.

В посоченият период ще бъде преустановено подаването на природен газ в изходна точка на газопреносната мрежа ГРС- 4 София.

Ремонтите се провеждат в съответствие с обявления на интернет страницата на Дружеството предварителен график за изпълнение на ремонтни работи от месец ноември 2017 г. <https://bulgartransgaz.bg/bg/pages/remontni-deinosti-29.html>
Те са съгласувани с „Топлофикация София“ ЕАД и с други големи консуматори на природен газ с цел съвместяване на плановите ремонти и недопускане на допълнителни ограничения през настоящия летен сезон. За извършването на плановите ремонти клиентите на мрежата са уведомени предварително по установения ред.

„Булгартрансгаз“ ЕАД ще положи усилия за ускоряване извършването на необходимите ремонтни работи, така че подаването на природен газ да бъде възстановено във възможно най-кратки срокове.

✓ **Енергийната борса затвори при средна цена 92.53 лв./МВтч**

При средна цена 92.53 лева за мегаватчас бе търгуван вчера токът на Българската независима енергийна борса /БНЕБ/, показват данните от търговията на борсата при сегмента "пазар ден напред". Сделките са на база утрешен ден на доставка /28 август/.

Средната цена на пиковата енергия /9.00-20.00 ч./ е 115.97 лв. за мегаватчас. Извънпиковата енергия /1.00-8.00 ч.; 21.00-24.00 ч./ е изтъргувана при средна цена 69.10 лв. за мегаватчас.

Най-ниската цена в рамките на днешната сесия, при утрешен ден на доставка, е 44.06 лв. за мегаватчас, достигната за 4.00 ч., а най-високата е 156.51 лв. за мегаватчас - за 15.00 часа.

Данните от БНЕБ показват, че са продадени общо 18 114.30 мегаватчаса електроенергия.

Енергийната борса предния ден затвори при средна цена 74.10 лв. за мегаватчас.

В сегмента "пазар в рамките на деня" за 27 август, БНЕБ отчита до момента общ търгуван обем от 508.40 МВтч.

✓ **Закриха 245 паралелки след 7-и клас**

Школата в страната търсят ученици за още 8378 места

245 паралелки за осмोकласници в страната са закрити след третото класиране заради липса на кандидати. От тях 190 са професионални, а останалите 55 – профилирани. Същевременно преди старта на учебната година се търсят ученици, които да запълнят още 8378 свободни места в училищата в страната. Повече от 2/3 от тях – 5826, са за осмोकласници в професионални гимназии, а останалите 2552 - в профилирани. Това сочат данните за свободните места и закритите паралелки към 20 август, публикувани от Синдикат „Образование“.

Най-много закрити паралелки има в София-град – 31, от които 16 са професионални, 15 профилирани. Сред тях има такива с профил „каменоделство“, „производствено-кулинарни дейности и напитки“, „предприемачески“, „компютърна техника и технологии, „софтуерни и хардуерни науки“ „подемно-транспортна техника, монтирана на пътни превозни средства“, „природни науки“, „чужди езици“.

В столицата 967 са свободните места в гимназиите след приключването на третото класиране от приема след 7-и клас в началото на август. Към част от тях вече са насочени 39-те ученици, които са били приети в паралелки, които попадат в списъка на закритите.

На второ място по брой нереализирани паралелки се нарежда Пазарджик, където са закрити 18 професионални и 4 профилирани. Там обаче продължават да търсят ученици за 520 свободни места, като срокът за записване е удължен до 10 септември, коментира за „Монитор“ ст. експертът в местното регионално управление на образованието Александра Полищук. Те могат да кандидатстват в гимназии за предприемачи, природни и хуманитарни науки, техник-лесовъд. Там се търсят още фризьори, кулиняри, електромонтьори, биотехнолог.

Industryinfo.bg

✓ **ЕРП Север избира доставчик на проводници**

Електроразпределение Север обяви обществена поръчка за неизолирани алуминиево-стоманени проводници.

Проводниците трябва да бъдат предназначени за монтаж на открито, температура на околната среда от -25 до +40°C, надморска височина до 2000 m, нормално замърсена атмосфера и продължителен режим на работа. Специфичното електрическо съпротивление на алуминиевите жици не трябва да надвишава 0,0283 Ω.mm/m².

Прогнозната стойност на поръчката е 1 500 000 лв.

Срокът за получаване на оферти е 1 октомври т. г.

Допълнителна информация за техническите изисквания и условията за участие в процедурата може да намерите [ТУК](#).

✓ **ВиК-Плевен избира доставчик на водомери**

Водоснабдяване и канализация-Плевен обяви обществена поръчка за доставка на водомери за питейна вода.

Предметът на поръчката включва доставка на водомери за питейна вода с възможност за дистанционно отчитане, водомерни шахти с вградени водомери за питейна вода, радиомодули за дистанционно отчитане, измерващи потоци устройства и регистратори на данни. Доставките ще се извършват с транспорт на изпълнителя на отделни партии след писмени заявки от възложителя в рамките на срока на договора.

Прогнозната стойност на поръчката е 750 000 лв.

Срокът за получаване на оферти е 10 септември т. г.

Допълнителна информация за техническите изисквания и условията за участие в процедурата може да намерите [ТУК](#).

✓ **Богата гама измервателно оборудване на Testing & Control 2018**

15-ото издание на международното изложение Testing & Control ще се проведе между 23 и 25 октомври т. г. в Москва. Посетителите на панаира ще имат възможност да се запознаят с последните иновации в областта на изпитвателното оборудване, инструментите за безразрушително тестване и техническа диагностика, решения за машинно зрение, измервателна техника и апаратура за лабораторен контрол. Предходното издание на форума привлече 118 компании от 10 държави, които представиха актуалните си продуктови предложения на изложбена площ от 4225 кв. м. През 2017 г. изложението е посетено от 12 675 специалисти – представители на индустрията, строителния сектор, изследователски лаборатории, центрове за сертификация, метрологични отдели на различни предприятия и др. Може да заявите безплатен билет за посещение на изложението [ТУК](#).

[News.bg](#)

✓ **Пътната безопасност влиза в пленарна зала и комисия**

Пътната безопасност и мерките за борба с войната по пътищата влизат за обсъждане в пленарна зала и в парламентарната комисия по транспорт. Това заяви пред БНР Халил Летифов от транспортната комисия във връзка с тежкия пътен инцидент край Своге, при който загинаха 17 души. По думите му темата за превенцията на тежки инциденти по пътищата у нас често се negliжира. В същото време институциите си прехвърляли една на друга вината за случващото се. "Смятам, че институциите, които са властимащи, носят основните задължения и отговорността да задават темата. В крайна сметка има органи, които трябва да си свършат работата", заяви Летифов. Той допълни, че и сега има Закон за движение по пътищата, който е достатъчно подробен и дава базата да се извършва и контрол.

✓ **Русия предупреди: Москва ще отговори на санкциите на САЩ "реципрочно"**

Руският външен министър Сергей Лавров предупреди, че Москва ще предприеме реципрочни мерки в отговор на последните санкции на Вашингтон, съобщава "Франс прес". Коментарите му са поредните от страна на руски официални лица в последните дни, като той изтъкна, че Москва ще отговори на санкциите. "Ще продължим да действаме спокойно и прагматично, като реагираме на всички атаки в съответствие с принципа на реципрочност", подчерта Лавров в интервю за словашкия вестник "Правда". Интервюто беше публикувано и на руски език на сайта на руското външно министерство. "В същото време оставаме отворени за изграждане на нормални отношения на основата на взаимното уважение с Вашингтон, основани на истинско съобразяване с интересите един на друг", добави Лавров. Този месец САЩ наложиха нови санкции на Русия заради опита за покушение срещу бившия руски шпионин Сергей Скрипал и дъщеря му Юлия във Великобритания, използвайки смъртоносното нервнопаралитично вещество новичок. Според британското правителство атаката в английския град Солсбъри е била извършена от руски агенти. Санкциите включват спиране на чуждестранната помощ за Русия, блокиране на продажбата на стоки или услуги, свързани с отбраната и националната сигурност, както и забрана на каквато и да е правителствена кредитна подкрепа за всякакъв износ за Русия. Държавният департамент заяви, че прилага новите санкции, основаващи се на констатацията, че "правителството на Руската федерация е използвало химически оръжия в нарушение на международното право или смъртоносни химически оръжия срещу свои собствени граждани". Русия отхвърля твърденията. Руският президент Владимир Путин нарече санкциите "контрапродуктивни и безсмислени".

["Класа"](#)

✓ **Блокирането на сметките на Русия в Credit Suisse: САЩ ускоряват настъплението на икономическата си самоизолация**

Швейцарската банка Credit Suisse замрази сметки, свързани с Русия, а рикшетът удари доларовата система и репутациите на западните финансови институции. За световната икономическа общественост отдавна не е новина, че Credit Suisse се е подчинила на американските държавни институции. Още през 2009 г. Вашингтон задължи швейцарските банки да предават данни за клиентите си по молба на Министерството на финансите на САЩ и на американските специални служби. Същата година Credit Suisse изплати на американските власти глоба в размер на 536 милиона долара за нарушение на санкциите срещу Иран. САЩ изобщо обожават да натискат финансово-кредитните институции, върху които имат влияние, без да се замислят за последствията. Така наскоро бяха глобени Deutsche Bank и ARD. Не бяха отминати и френските банки: BNP Pariba и Credit Agricole. Фактически, това не бяха никакви глоби, а безвъзмездни пожертвования за поддържането на американската доларова система по света. Освен „пожертвованията“ американците също заставят сателитите си да държат своите златни резерви в САЩ. А когато поискат златото си обратно от „поверителното съхраняване“, то изчезва. Всичко това е възможно заради това, че Щатите диктуват своята воля на другите страни според правото на силния.

Но позициите на САЩ през последните години забележително са се разклатили. Основна световна икономика стана Китай, а много страни започнаха да се избавят от долара при взаимните си разплащания заради политическия натиск на Щатите. САЩ при това се намират на прага на фалита заради постоянно увеличаващото се теглене на кредити.

Значително по-за предпочитане изглежда руският икономически модел. Владимир Путин увеличи златните запаси на Русия (до 2170) тона и активно превежда взаимните разплащания в национални валути. Централната банка на Русия създаде своя система за предаване на финансови съобщения (конкурент на SWIFT), която ще заработи в пълна мощ от догодина.

С други думи Русия предлага справедлива, прозрачна система на международна търговия, осигурена със злато национална валута, независими от Запада финансови институции, стимулиращи конкуренцията. Руската стратегия привлича много страни, а САЩ създават за това най-добрия фон, блокирайки сметките в Credit Suisse. Светът се умори от диктата на Щатите и колкото по-силно Вашингтон натиска, толкова по-бързо световната общност се отдалечава от САЩ и от западните финансови институции.

✓ За образованието в България с любов

„Учителят трябва да бъде търпелив като вол, добър като агне и телесно здрав като битолски просяк.“ (Хр. Ботев)
Наскоро ми попадна текст от бивш студент от Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Откровено ме хвана яд - и не защото съм абсолютно безкритичен към системата, от която и самият аз съм част.

Казусът е в това, че не само не помага за разрешаването на каквито и да било проблеми, а дори напротив - задълбочава ги. Редно е да се потърсят причините за проблема и начините за разрешаването му. Това напълно липсва в споменатия текст.

И тъй като аз съм завършил същата специалност, макар няколко години по-рано. И тъй като университетските преподаватели имаме безумно много свободно време през лятото, защото не се актуализираме, не можем да работим с компютър (благодарности на Иванчо, момчето на съседите, че ми набра този текст!), имейли не изпращаме и не четем нови неща, защото знаем всичко. И с цялото това свободно време, реших да използвам повода и да обърна малко внимание към действителните проблеми на системата и причините за тях.

Задачата на висшето образование

„Първото задължение на университета е да учи на мъдрост, а не на професия; на характер, а не на техники“, казва Уинстън Чърчил. Много хора не осъзнават това. Основната задача на висшето образование, когато то е добро е да научи студентите да анализират, да задават въпроси и да търсят отговори.

Това е големият провал на ФЖМК в опита му да образова една част от студентите, но успешните примери са много повече. И това може да се види от редицата реализирани се професионалисти в сферата на медиите, комуникациите и други. Стандартите днес няма да бъдат същите утре. Нито в журналистиката, нито в комуникациите.

На тези млади хора, които записват да учат в СУ, искам да им кажа, че могат да получат образование на високо ниво, ако това са си поставили за цел. Всеки преподавател може да ви даде нещо. Най-малкото - една различна перспектива. За да получите образованието, което искате, не е нужно да заминавате в чужбина. Можете да го направите като ходите на лекции, като изразявате несъгласието си с нещата, които не Ви харесват, като четете в свободното си време, като търсите решения на проблемите

Ученето на техники е в реда на нещата само ако е придружено от добра основа. Попитайте програмисти, които са се хвърлили да изучават нещо модерно, прескочили са основата и се е наложило да се актуализират после.

От тази гледна точка, за студентите е полезно да се срещнат с максимално богата палитра от преподаватели. Да видят различни перспективи. Да има различни изисквания към тяхната работа.

Естествено, във всяко учебно заведение има преподаватели, които не отговарят на стандартите и ние не сме изключение. Но това не е само в България. И е тъжно да четем статии, които да насаждат комплекси, че родното образование не е на ниво. Да, не сме в първите 100 университета в света, но с нищо не отстъпваме на средната ръка „престижни“ чужди висши училища, които се маркетират агресивно и успешно на родния пазар. Дори бих казал, че сме значително по-напред от тях.

Ролята на студентите

И тук идва ролята на студентите. Докато учех магистратура в Бирмингамския университет за нас бе задължително да посещаваме всички лекции. Трябваше ни специално разрешение от преподавателя, за да отсъстваме. За 1 час лекции съм прекарвал между 5 и 10 часа в библиотеката или четейки вкъщи.

Невежеството е избор в 21 век. Достъп до информация има (поне засега).

Аз смятам, че моите 4 години във ФЖМК ме подготвиха и бях на ниво в магистърската си програма в един престижен университет според международните класации. Като докторант (в същото ФЖМК) съм участвал в семинари и съм изнасял доклади в редица университети, включително в Оксфорд.

През учебната 2016/2017 водих упражнения по дисциплината Нови медии във факултета. На първото дойде 1 (!?) студент. На никое от следващите не дойде дори един. Нищо. Радвам се, че така стана. Аз не е като да си бях подготвил презентации за курса, защото не знам да работя с PowerPoint и да включавам проектор. Не е като да бях чел нещо актуално по темата. Така или иначе нямаше да им бъде полезен с нищо, а само щяха да си загубят от живота докато ме слушат.

Следващата година имах многократно увеличение в посещаемостта. Средно 6-7 човека на всяко упражнение от 65 човека курс.

Ако се окажат повече хора тази учебна година, не знам какво ще правя. Ще ме хване сценична треска. Никой не може да задължи студентите да посещават лекции, а и не е необходимо това. Едно от предимствата на ФЖМК е именно възможността за рано започване на професионална реализация.

Всеки от нас прави своите избори, но не можем да очакваме знания и развитие наготово. Ако не ходиш на лекции, трябва много да четеш, за да навакшаш. Не става само с „copy-paste“ от някой сайт. И е обидно, че с докторска степен в 21 век ми се налага да дебна възрастни хора дали са преписвали и копирали, но го правя.

Истината е, че студентите играят много важна роля в образователния процес. Тяхното мнение трябва да се чува, но това няма да стане от гневни публикации след завършване или чрез иронични постове във Facebook страници. Студенти, които посещават лекциите и изпълняват задълженията си, имат право да изискват. В Бирмингам събрахме подписи срещу преподавател, който не отговаряше на стандартите и към момента въпросният човек вече не води лекции там.

Естествено, в България бюрокрацията е на ниво, но аз не съм чул за последните години да има подписки или жалби срещу преподаватели от нашия факултет, защото ако има - те поне трябва да бъдат разгледани. Най-лесно е да кажем, че нищо няма да се промени и затова да не правим нищо. Студентите имат права, но имат и задължения. Двете вървят ръка за ръка. Много смешно и малко тъжно е студент, който 2 години не е ходил на лекции да изисква каквото и да било от преподаватели.

Достъп до образование и проблеми в системата

Другият съществен момент е достъпът до образование. Да, искам да преподавам в модерни зали с добри озвучителни системи, модерни проектори и даже холограми, ако може. Истината е, че това е свързано с ресурси. От години в западното крило на ФЖМК тече ремонт, който едва сега има надежда да бъде приключен. Защо? Защото няма средства. А тези средства се разпределят централно от университета. Не е решение на ФЖМК.

Ще кажете - да личуваме, който ги разпределя... Обаче не е толкова просто, защото има определено количество финансов ресурс, с който университетът борави ежегодно. С приоритет се изплащат заплати и стипендии, плащат се консумативи (и аз бях учуден, че карат СУ да плаща за парно!?) и спешни ремонти. Това сериозно забавя модернизиранието. Да, неприятно е, но не е пагубно.

Пагубно би било да увеличим многократно таксите за студентите, които в момента са в годишен размер от 600-700 лв. или поне голяма част от тях. В университетите във Великобритания годишните такси се измерват в хиляди... паунда... Разликата е огромна. Смятам, че в това отношение превъзхождаме други системи, защото в дилемата да имаме най-високо качество на образование за малцината, които са се родили в правилните семейства, или да дадем възможност на всеки да учи, за мен изборът е очевиден.

Системата има значителни проблеми и аз съм последният, който би отрекъл това. Финансирането на брой студенти създава предпоставки да завършват толкова, колкото запишат (не навсякъде, но е факт, че е проблем). По данни на Евростат България е една от страните с най-нисък процент от БВП за висше образование (0.65% за 2015). В същото време имаме 54 висши училища за учебната 2017/2018 според НСИ. Как да стане, колега?

Няма да се впускам тук за лобизма за запазване на местни университети и колежи със съмнителен принос, но ще спомена, че СУ е единственото българско висше училище, което редовно участва в международните класации и безспорно най-доброто като качество на образованието, ниво на научната продукция и редица други показатели.

Учете в България

Напоследък имах възможност да си комуникирам с някои от най-цитираните български учени от различни области. Проблемите в системата ги има и тези хора ги виждат като предизвикателства, но не и като пречки. Вършат си работата, преподават, произвеждат научна продукция и правят всичко това в България. Самото им присъствие в стаята е в състояние да те респектира. В международен план имаме повече традиции в естествените, а не в обществените науки, но смятам, че с времето нещата ще се подобряват и при вторите.

Образованието в България няма как да не бъде отражение на цялостното състояние на държавата. Има много неща, които трябва да се променят, но това може да стане единствено чрез конструктивен диалог, а не чрез безцелно и необосновано накарняване на имиджа на най-престижното висше училище в страната.

За да имаме по-добро образование утре, трябва да защитаваме правата си днес.

Едното нещо, което ме окуражава да продължавам, са студентите в университета. Противно на някои преподаватели, а за съжаление и някои не(до)възпитани бивши възпитаници, аз не смятам, че студентите ни са събрани от „кол и въже“. Имаме блестящи млади хора, които искат да се реализират в България и да променят това, което не е наред в системата тук. От този текст е ясно, че аз съм в университета, за да си взимам огромната заплата (все пак има повече милионери във ФЖМК, отколкото в Дубай!) и да чакам пенсия. Но на тези млади хора, които записват да учат в СУ искам да им кажа, че могат да получат образование на високо ниво, ако това са си поставили за цел.

Всеки преподавател може да ви даде нещо. Най-малкото - една различна перспектива. За да получите образованието, което искате не е нужно да заминавате в чужбина. Можете да го направите като ходите на лекции, като изразявате несъгласието си с нещата, които не Ви харесват, като четете в свободното си време, като търсите решения на проблемите и се борите за едно по-светло бъдеще тук!

Бележка: Изразеното в статията мнение е лична позиция на автора. То не е съгласувано с ръководството на СУ и не е в качеството му на преподавател в учебното заведение.

[Клуб Z](#)

✓ Толкова ли е лошо висшето образование в България?

ВУЗ снижават изискванията, за да не прогонят "клиентите"; преподавателите се окопават на едно място до живот, борят се срещу промени

Недостигът на студенти е нещо като български евъргрийн; тази година дори първият във всички класации Софийски университет не успява да запълни 850 места след трето класиране. При връчени 45 хиляди зрелостни свидетелства в страната предлаганите места във висшите училища са 46 хиляди. Въпреки спада в търсенето, продължава да се увеличава

предлагането; например останалата с най-много незаети места бакалавърска програма „Религията в Европа“ стартира през 2016; миналата година пък Русенският университет откри чисто нов филиал във Видин. Наскоро имаше разни смехотворни лотарии към записването, само и само да се привлекат клиенти.

В държавните висши учебни заведения „парите следват студента“, ето защо никой няма интерес да предявява каквито и да било изисквания; младежите напускат сами по разни свои причини, а който е решил да остане непременно, бива избутван до финала. Няма сила, която да промени това положение по една проста причина: висшето образование е поминък за хиляди избиратели и колчем се ограничат някакви бройки, тутакси ще избухнат протести. Кой сериозен популист ще се занимава с реформи при това положение?

Откъм студентите, решили да останат тук, основният мотив не е рейтингът на университета, а по-скоро това къде ще могат да изкарат евтино следването. Животът в големия град е скъп, на повечето се налага да работят (на цял работен ден, по мои наблюдения), а като ще е така – защо да не идеш направо в Германия; там поне общежитието ще е общежитие, столът – стол. Този мотив кара някои местни общности да се борят за висши училища и филиали, защото така поне децата остават у дома и не плащат наем, хранят се добре, пък и родителите им хвърлят по едно око. Това обезсмисля един важен аспект от висшето образование, което е свързано с откъсване от дома, пренасяне в друг, духовен свят. Тази работа предполага кампуси – отделени от града пространства, където учиш и общуваш без да мислиш за битови неща. Но кампуси у нас скоро няма да има; преди време от високо място отговориха на нашия факултет, който искаше да направи кампус на 4-ти километър: „Тук има много интереси“.

За качеството на обучението

Обезсмислянето на висшето образование върви по различни линии. В медиите непрекъснато се обругава тъпоумието на университетските преподаватели, в което ги надминават може би само лекарите, обявявани редовно за убийци. Толкова ли лошо е нашето висше образование? Разбира се, несравнимо е с Харвард, но несравним е и капиталът, носещ приходи на този университет, който сега възлиза на близо 40 милиарда долара (почти колкото БВП на държавата ни). Водещите ни университети обаче са на нивото на второ- и треторазрядните световни, в каквито много от децата ни решават да заминат. Т.е. въпросът не е само в качеството на обучението.

Ако все още има някакво висше образование, то се движи по инерция, защото заплатите на учителите вече надминаха тези в СУ и едно училище често има много по-добро оборудване от нас, които все още се разправяме за това дали има тоалетна хартия. Това, в което драматично се разминаваме, е разбирането, че университетът – както показва етимологията на думата – е място на универсалното знание, не национално-идеологическа институция. От самото си възникване в средновековието тези места (Болоня, Прага, Париж...) събират хора от цяла Европа - и студенти, и преподаватели – омесват се, навлизат в универсалните неща, после отпътуват по страните си.

В нашите университети много рядко ще видите гост-преподавател; фондовете на министерството рядко предвиждат пари за това, пък и учебната програма трябва да се нагажда към гостите, а това създава дискомфорт на администрацията. А откъде-накъде ще си даваме нашите часове на чужди, как ще си запълваме хорариума?

Нека да си го кажем: езикът на науката не е българският, особено когато става дума за икономика, компютри, ядрена физика. Трябва значи решително да завием към двуезично образование (през споменатото Средновековие наука се е правела само на латински, а не на народните италиански, френски, бохемски говори). А нали си представяте какъв вой ще предизвика това откъм национал-популистите?

Науката не е национална

Ако си дадем ясна сметка, че науката не е национална, ще трябва да тръгнем към все по-тясно сътрудничество със световни университети, които да рецензират работата ни. Това, че сега сами се оценяваме, е леко абсурдно (Шуменският университет анализира работата на Русенския, Софийският акредитира приятелите си в Пловдивския, експерт от съседната катедра точкува и проект по НИС...). Да не ви казвам как текат конкурсите в тази наша уютна провинция, където няма двама души в една сфера, които да не се познаят...

Демографията е днес повод за всестранна национална депресия. Да, университетите ни загиват, защото се раждат малко деца и населението застарява. Как се справят чуждите ни колеги с този проблем, който съществува във всички развити страни? Привличат чуждестранни студенти. Висшето образование днес се е превърнало в гигантска, силно конкурентна индустрия, където трябва да хвърлим всички сили, ако искаме да запазим няколкото си водещи висши училища. Представата, че ще си правим национална наука за собствените деца, евентуално да излъжем някое македонче – е пълен анахронизъм. Една глобална преориентация би била свързана с различни неща. Например ще трябва да преодолеем надигналия се расизъм в обществото ни, да сме готови да приемаме черни, жълти, шарени хора, които да обогатяват обществото ни, както става в големите университетски центрове по света.

Защото тези хора по-късно ще стават наши „посланици“ в страните си. Да помислим за условията, при които чуждите студенти ще дойдат тук – защото следването е не само учене, но и житейски, културен опит (пак темата с хартията в тоалетните). Когато се развива една индустрия, трябва да се концентрират усилията върху няколко продаваеми дисциплини, защото сме малки и не може да правим еднакво добре всичко. Тук обаче редовно се разгаря яростна борба и в последна сметка държавата решава да дава на всеки по малко и да ги оставя сами да се боричкат. В резултат – нито една научна специалност, в която да сме прилично видими.

Накрая за прословутия бизнес, за когото трябвало да подготвяме кадри. Как си го представяте – заявки за едни специалисти, които ще трябва след 4 години? А наясно ли сме какво ще е нужно точно тогава и дали заявителите няма да са фалирали по няколко пъти? Обратна връзка трябва да има, но вероятно чрез стипендии, студентски заеми, стажове, интегриране на икономически дейци в университетския курикулум (в тази посока се направиха промени).

Подизпълнителският характер на българската икономика прави така, че тук се търсят кадри за ниските нива, защото творческата дейност компаниите вършат в световните си центрове; е добре, да се откажем ли да обучаваме студенти с по-

високи амбиции, да обречем ли децата си на изпълнителска дейност завинаги? Може пък да се променят нещата някой ден.

А бизнесът изобщо не се интересува от дипломи

Най-печалното е, че българският бизнес изобщо не се интересува от дипломи, камо ли пък от успеха в тях. Назначават го с идеята, че ще го научат сами на каквото трябва. Държавните назначения пък се правят според партийна вярност, роднинство, местничество, тази тема хич да не я подхващаме.

Вероятно вина за скъсването на доверието между образование и работодатели имат и двете страни: образователните институции снижават изискванията, за да не прогонят „клиентите“; преподавателите се окопават на едно място до живот, съпротивляват се на всякакви промени. Бизнесът пък развива алергия към университетското скудоумие, отхвърля с презрение тезата, че университетът може би подготвя цялостно мислещи човешки същества. И така всяка година – няколко публикации, едно изследване, малко взаимно обругаване в сутрешните блокове. Как се изгражда доверие аз не знам, но без него висшето образование няма сериозно бъдеще.

✓ "Ако закон ни задължава да хвърчим като пеперуди, няма да хвъркнем"

Говорителят на ЦИК Цветозар Томов коментира перспективите пред машинното гласуване

"Ако има закон, който ни задължава да хвърчим като пеперуди, ние няма да хвъркнем като пеперуди, нали така?"

Това заяви пред БНР говорителят на ЦИК Цветозар Томов коментирайки машинното гласуване. То все още не е въведено, въпреки че е записано в Изборния кодекс.

"В някои специфични видове секции би имало проблем да се инсталират машини за гласуване, при сегашното законодателство", каза още Томов.

И обясни, че секциите в чужбина, по сегашния закон, се създават 21 дни преди изборите. Тогава се определя и тяхното местоположение.

"Сегашният режим на откриване на секции извън страната не дава възможност да се въведе машинно гласуване там, защото сроковете, в които се определят местата за гласуване, са прекалено кратки", обясни Томов.

Все пак той изтъкна, че за разлика от предишния опит на ЦИК да осигури машини за гласуване, сега сроковете са достатъчни.

Няколко седмици след като ЦИК бе осъдена от Софийския административен съд да въведе машинно гласуване заради просрочването на неговото въвеждане, комисията публикува официална покана за определяне на прогнозна цена, закупуване, наемане и доставка в страната на не по-малко от 12 500 машини за гласуване. Обществената поръчка бе обявена, докато ЦИК обжалва решението на съда.

"Няма пряка връзка между двете. Целта е да се проучат всички разумни възможности за осигуряване на устройствата, тяхната поддръжка и експлоатация", каза още Томов.

✓ Западните Балкани правят обща икономическа зона

Това трябва да се случи преди интеграцията им в ЕС

Премиерите на страните от Западните Балкани обещаха на неформална среща в албанския град Дуръс да ускорят усилията за създаване на обща икономическа зона преди интеграцията им в Европейския съюз, предаде Асошиейтед прес, цитирана от БТА.

Домакинът на срещата, албанският премиер Еди Рама приветства "по-различното ниво на политическа воля и сътрудничество в региона", като добави, че то не е придружено от "същото ниво на икономическо сътрудничество".

Еврокомисарят по разширяването Йоханес Хан, който присъства на срещата, каза, че е важно да се популяризира регионът като поле за туризъм, селско стопанство и по-нататъшно развитие на енергийния сектор, където има неизползван потенциал.

Председателят на Европейската банка за възстановяване и развитие /ЕБВР/ Сума Чакрабарти обеща засилване на инвестициите в региона.

ЕБВР планира да организира среща на върха на страните от Западните Балкани в Сараево следващата година.

Срещата на премиерите на страните от Западните Балкани в Дуръс започна без лидерите на Сърбия, Босна и Херцеговина и Република Македония Ана Бърнабич, Денис Звиздич и Зоран Заев. Според албанските медии Бърнабич и Звиздич са съобщили по-рано, че няма да присъстват на срещата, но са изпратили свои представители, докато Заев е отменил участието си днес заради лошите атмосферни условия.

Българският премиер Бойко Борисов, който също трябваше да участва в срещата, отмени пътуването си заради обявения ден на национален траур в памет на жертвите от тежката катастрофа край Своге.

Главна тема на срещата е регионалната икономическа интеграция.

Cross.bg

✓ Теми и гости в ефира днес

БТВ, "Тази сутрин"

- Кой е отговорен за смъртта на 2-годишното дете, починало в автомобил от задушаване?
- Предизвестена ли беше трагедията край Своге? Дискусия в студиото;
- Ще стане ли държавна собственост дворецът „Врана"? Гост съпредседателят на НДСВ Олимпи Кътев;
- Погром в центъра за деца с аутизъм, на живо от Плевен - заловиха ли вандалите?
- Откриха нов бозайник в България - кое е непознатото животно?

Нова телевизия, „Здравей България"

- Ще има ли наказани за тежкия инцидент край Своге? И защо хората от района твърдят, институциите не са чули жалбите им срещу лошите пътища?
- Счупени люкове и откраднати аварийни чукчета в автобусите на градския транспорт. Рисковете на пътуването в града?
- Ловеч си купи атракционно влакче за 360 хиляди лева и го бракува месец след това? Защо, проверява Румен Бахов.
- Пациенти съдят държавата заради реформата в ТЕЛК. Ще бъдат ли намалени пенсиите на хората с увреждания?
- Българското вино - горчиво и скъпо. Защо производителите плашат с поскъпване на гроздовите питиета?
- Нов опит за ликвидиране на мазутния разлив в Черно море. На живо - ще успеят ли водолазите да влязат в созополския залив?

✓ Предстоящи събития в страната за 28 август

София.

- От 7.30 часа пред централния вход на УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“ ще бъде даден брифинг с актуална информация за състоянието на пострадалите при катастрофата в Своге, които са настанени в болничното заведение.
- От 09.00 часа в Заседателната зала -ет. 5 на Областна администрация на Софийска област на „Витоша“ 6 областният управител на Софийска област Илиан Тодоров ще даде пресконференция във връзка с реалните и практически решения как да се спре войната по пътищата в Софийска област.
- В 6.15 часа в зала 5 на Министерството на образованието и науката ще бъде генериран изпитният вариант на държавния зрелостен изпит по български език и литература за сесия август-септември.
- От 11.00 часа в конферентната зала на БСК (ул. Алабини 16-20, ет.1) ще се проведе пресконференция, в рамките на която ще бъде представен кратък анализ на преките чуждестранни инвестиции у нас в периода 2007-2017 г.
- От 18.30 часа пред паметника на Царя Обединител при входа на Борисовата градина ще бъде отбелязан Денят на 13-те безсмъртни българи.

***

Благоевград.

- От 18.00 часа в кампус „Скаптопара“ ще се състои прием, на който президентът на Американския университет в България д-р Стивън Съливан ще приветства студентите и техните родители.

***

Варна.

- От 10.00 часа на Пристанище Варна - Изток (срещу Морска администрация) на борда на кораба за експедиционни операции „Карсън Сити“ (USNS CARSON CITY) от състава на ВМС на САЩ капитанът му Джонатан Кефър (Jonathan Keffer) ще даде пресконференция.
- От 14.00 на бул. „Народни будители“, срещу ул. „Злетова“, ще се състои „Първа копка“ за успешен старт на строително-монтажните работи на обект "Реконструкция на улична мрежа по трасето на бул. "Народни будители" в участъка от ул."Мара Тасева" до ул. "Нарва" и от ул."Св. Св.Кирил и Методий" до ул." Мара Тасева" в т.ч. трасето на обръщача на МГТ по ул."Св. Св.Кирил и Методий".
- От 15.00 часа в кв. „Аспарухово“ на кръстовището на ул. "Първи май" с ул. „Георги Стаматов“ ще се състои „Откриване на обект“ "Основен ремонт на бул. „Първи май“ в обхват от ул."Мара Тасева", кръстовище на VAR1087-/I-9/ кв."Аспарухово" - кв. "Галата" по плана на 29 м.р., район "Аспарухово", гр.Варна" по плана на 29 м. р., район "Аспарухово".
- От 18.00 часа в сградата на Радио Варна ще бъде отбелязана тържествено 25 -годишнината на идеята на Ваклуш Толев за „Ден и Дом-светилище на 13 поименни безсмъртни българи“ и 75-годишнината от кончината на Цар Борис III - Обединител.

***

Велики Преслав.

- От 14.30 часа ще бъдат поднесени цветя пред стелата на мястото, определено за изграждане на Дом-светилището по повод Деня на 13-те безсмъртни българи.

***

Велико Търново.

- От 11.00 часа в пресклуба на БТА ще се състои пресконференция на екипа от археолози с ръководител Илиан Петракиев и кмета на Горна Оряховица инж. Добромир Добрев във връзка с последните проучвания и находки при разкопките на крепостта "Раховец".

***

Видин.

- От 17.30 часа ще бъдат поднесени цветя пред паметника на цар Симеон Велики по повод Деня на 13-те безсмъртни българи.

***

Каварна.

- От 14.00 часа ще се проведе заседание на Общинския съвет, на което ще бъде обсъдено изпълнението на бюджета на Общината.

***

Кюстендил.

- От 11.00 часа в храма на Рилската света обител ще бъде отслужена панихида по повод 75-ата годишнина от кончината на Цар Борис III от Негово Преосвещенство Адрианополският епископ Евлогий и манастирското братство. Техни Величества ще присъстват по време на служението.

***

Пловдив.

- От 12.00 часа пред паметника на цар Борис III ще бъде отбелязан Денят на 13-те безсмъртни българи.

***

Сливен.

- От 11.00 часа в залата на Областен информационен център - Сливен ще се проведе редовна пресконференция на Дирекция „Районна инспекция по труда“, Дирекция „Социално подпомагане“ и Дирекция „Бюро по труда“.

***

Шабла.

- От 10.00 часа на зенитния полигон на ВВС „Шабла“ министърът на отбраната Красимир Каракачанов и началникът на отбраната генерал Андрей Боцев ще наблюдават подготовката на екипажи от състава на Военновъздушните сили.

✓ Хотелите по Черноморието свалят цените през септември

Морето поевтинява през септември. Специални оферти се подготвят по цялото българско Черноморие. В Слънчев бряг повечето хотели започват поетапно да затварят. Голяма част от тях ще разчитат на празничните дни около 6 септември.

"Тоест, края на сезона да прелее с празничните дни, подготвили сме намаление дори до 50% за български гости, което е изключително добра възможност", заяви Диана Колчева, хотелиер към Сдружение клуб на хотелиера.

Отстъпките в курортите край Варна са между 10 и 40%. В тризвезден хотел, отдалечен от плажа, цените на нощувка със закуска на човек започват от 40 лв, а ол инклузив на Златни пясъци е от 55 до 140 лв. В един от четиризвездните хотели през септември ще се почива с 10 на сто по евтино.

„В момента цената на човек на легло в двойна стая е 136 лв, пуснали сме специална промоция към желаещите да почиват повече от три дни в хотела, така че се надяваме на доста по-голям интерес", заяви Катя Костадинова, главен мениджър ва хотела. По-на север отстъпките през септември са между 10 и 35%. За разлика от лошия старт на сезона заради дъждовете, сега хотелите в Балчик са пълни. В един от тях няма свободни стаи за септември.

"След като започнат да спират скандинавските полети, започват да се появяват, имаме туристи и от Румъния и от България, защото септември е един прекрасен месец за почивка. Цените ще са по-евтини с около 30%. Една двойна стая ще струва около 80 лева с включена закуска", обясни Сослан Кокаев, управител на хотел в Балчик.

Някои хотелиери планират двукратно намаление на цените - в началото и в края на септември.

Прогнозата за времето също е добра, така че септември може да се окаже по-успешен за туризма от юни и юли.

✓ Гърция намалява данъците

Гръцкият премиер Алексис Ципрас обяви плановете на правителството за намаляване на данъците след приключване на политиката на бюджетни икономии, осъществяваща се по искане на международни кредитори. Това каза Ципрас по време на речта си пред Централния комитет на СИРИЗА, която дебатираше на тема - "Гърция в новата епоха", предаде Ройтерс.

"Ние сме готови да пристъпим към смели промени в областта на данъчното облагане на предприятия и физически лица", каза Ципрас. Той не уточни точно какви мерки в данъчната сфера правителството е готово да предприеме. Според Ройтерс става дума за намаляване на данъчната тежест.

Ципрас заяви също така необходимостта от обновяване състава на ръководството на партия СИРИЗА и правителството в светлината на приближаващите парламентарни избори, които ще се проведат в Гърция през есента на 2019 г. "За да спечелим тези битки, ние се нуждаем от сплотеност, единство и обновление", каза Ципрас. „Нашата страна, правителството и партията се нуждаят от нова кръв и по-голямо желание да се работи", каза министър-председателят.

На заседанието на Централния комитет партията избра и новият генерален секретар на СИРИЗА - това е сегашният вътрешен министър Панос Скурлетис.

„Мениджър“

✓ Еврото се разменя за 1,16 долара

Курсът на еврото се повиши и плътно доближи прага от 1,17 долара.

В сутрешната междубанкова търговия единната европейска валута се разменяше за 1,1697 долара.

Вчера Европейската централна банка определи референтен курс от 1,1633 долара за едно евро.

✓ Цените на петрола останаха стабилни в азиатската търговия

Котиروвете на петрола бяха стабилни днес в азиатската търговия. Инвеститорите оценяват въздействието от рисковете от свръхпредлагане като ефект от новите санкции срещу Иран и от задаваща се стачка на работещи в петролния сектор в Северно море.

Американският лек суров петрол с доставка през октомври понижи цената си с 3 цента до 68,84 долара за барел в азиатската електронна сесия на Нюйоркската търговска борса, съобщи Франс прес.

Лондонският сорт Brent от Северно море, чиито котировки са референтни за европейския пазар, с доставка също през октомври, поевтиня с 1 цент до 76,20 долара за барел.

И макар азиатските борси да отчетоха силно повишение на водещите си индекси днес, следвайки възходящата тенденция на Уолстрийт и сключването на търговско споразумение между Мексико и САЩ, това не бе достатъчно да тласне и котировките на черното злато нагоре.